

INTERVIEW BAS TER HAAR

**KOM UIT JE VALKUIL EN MAAK NIEUWE VRIENDEN
IN DE 21E EEUW**

**HET ONTBREEKT NEDERLAND AAN EEN VISIE OP
DE WERELD, HET BELEID IS OP DE VORIGE EEUW
GERICHT EN NEDERLAND LAAT KANS NA KANS LIG-
GEN OM MEE TE DOEN. DE PARTIJPROGRAMMA'S
BIEDEN WEINIG HOOP OP VERANDERING. DRIE
VRAGEN AAN BAS TER HAAR. HIJ IS ONDERZOEKER
BIJ CLINGENDAEL EN PLEIT VOOR EEN VEEL ACTIE-
VERE HOUDING MET DE BLIK VOORUIT.**

Hoe kenmerkt het huidige buitenlandbeleid zich?

"Daarin zie je een afspiegeling van de wereld van vijftig jaar terug. Handel drijven we met iedereen en hulp geven we aan arme landen, maar samenwerken doen we vrijwel alleen met andere westerse landen.

Dit is niet meer van deze tijd. We zijn veel afhankelijker geworden van beslissingen die buiten het Westen worden genomen. Actief lidmaatschap van regionale organisaties als de OESO, de NAVO en de Europese Unie is niet meer genoeg. Als in Nigeria of India wordt besloten oceanen leeg te vissen of schadelijke pesticiden te gebruiken, heeft dat ook gevolgen voor ons. Misschien niet nu of volgende week, maar zeker over een, twee, tien of twintig jaar. In het huidige beleid ontbreekt het inzicht van hoe afhankelijk we zijn van wat er in de rest van de wereld gebeurt. Als het gaat om grondstoffen, biodiversiteit, klimaat, veiligheid, water, heeft het handelen van 'het buitenland' zijn weerslag op ons. Dat moeten we onderkennen en daar moeten we beleid op maken.

De regering heeft echter geen idee hoe bijvoorbeeld om te gaan met de wereldwijde schaarste aan zoet water of wereldwijde minimumnormen voor bio-ethiek."

Wat moet er onmiddellijk anders?

"Veel, maar dan wel op basis van een visie; een uitgewerkt idee over de positie van Nederland in de wereld. Voor nu en over tien tot dertig jaar. Natuurlijk kun je de toekomst niet voorspellen. Om klaar te zijn voor de toekomst, als je er enige invloed op wilt hebben, moet je wel een idee hebben waar je heen wilt. Dan kun je gewenste ontwikkelingen stimuleren en voor Nederland ongunstige ontwikkelingen afremmen. De praktische uitwerking van zo'n visie moet steeds worden aangepast op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. In grote lijnen weten wat je als land wel en niet wilt, is een heel aardig begin. Het besef dat Nederland onlosmakelijk verbonden is met de rest van de wereld is een absolute eerste vereiste waaraan de visie moet voldoen."

*Van kluitjesdiplomatie zouden
we moeten overstappen op gerichte
diplomatie.*

"Op basis van die visie moet Nederland gaan meedoen. Partners zoeken in andere landen en in organisaties. En Nederland wordt dan misschien niet uitgenodigd voor de G20, maar er zijn genoeg internationale samenwerkingsverbanden waar Nederland wél is uitgenodigd, maar niet actief aan deelneemt. 'Niet belangrijk genoeg.' Van deze kluitjesdiplomatie zouden we moeten overstappen op gerichte diplomatie. In plaats van ons vooral te richten op conferenties waar iedereen aan deelneemt en de kans dus klein is dat we een verschil zullen maken, kunnen we ons beter concentreren op conferenties waar de meeste westerse landen verstek laten gaan."

"Neem bijvoorbeeld de wereldconferentie over zorg voor kinderen in hun eerste vijf levensjaren die in september 2010 in Moskou werd gehouden. 67 ministers en onderministers uit de hele wereld namen deel aan deze conferentie, maar geen enkele uit West-Europa. Mede als gevolg daarvan werd in het slotdocument geen aandacht besteed aan de grote rol die moeders juist in die eerste jaren spelen en werd geen verband gelegd tussen verbetering van de positie van vrouwen en verbetering van kinderopvang. Hier had de input van een Nederlandse minister veel kunnen betekenen."

*Bij welke politieke partij is het buitenlandbeleid in de
beste handen?*

"In elk geval niet bij partijen die het buitenland moedwillig beledigen. Realiseren partijen die Nederland helemaal onafhankelijk van de rest van de wereld willen zien, dat ze dan geen sinaasappel meer kunnen eten?

Maar eigenlijk blijkt uit geen enkel programma dat de politieke partijen een realistische visie hebben op de plaats van Nederland in de wereld, zeker niet op lange termijn. Geen van de partijen is klaar voor de 21ste eeuw, terwijl deze toch al twaalf jaar geleden begonnen is."

